

■ Er wordt maar wat geklungeld volgens Berend Apperloo.

Woning-ventilatie geeft nogal eens gezondheidsklachten

■ Hier hangt de buitenmantel los, waardoor deze slang aan alle kanten lek is. Er komt daardoor 50% minder lucht in de woning.

■ De toevoeropening voor verse lucht is bijna geheel verstopt.

Kwaliteitseisen

WTW

door THIJS WARTENBERGH

ZEEWOLDE - Het is een rommeltje bij de aanleg van moderne balansventilatie, ofwel warmteterugwininstallaties, in woningen. Het regent (gezondheids)klachten, die ten dele een gevolg zijn van ondeskundige aanleg van de installatie. Er wordt wat geklungeld, constateert bouwkundige Berend Apperloo. Ook speelt de onbekendheid met de installatie bij de gebruiker een rol. De installatiebranche vindt dat er dringend aanvullende kwaliteitseisen aan een installatie gesteld moeten worden, bij voorkeur in een vroeg stadium van het bouwproces.

Bij een mechanische wtw-installatie, in zwang geraakt doordat woningen van de overheid energiezuiniger moesten worden, ontstaat er in huis zowel zomers als 's winters een aangename temperatuur. Door een motor in de unit wordt de lucht van buiten naar binnen gezogen. In de unit wordt de lucht opgewarmd of zomers gekoeld. Apperloo: „De hele dag wordt er lucht door de woning gevoerd. Daardoor ontstaat er een uitstekende ventilatie, is er geen vocht in de woning en wordt er op energie bespaard.”

Aangenaam

Dat is dus het ideale plaatje, onder meer bij Apperloo thuis. Daar laat hij de werking van de installatie zien. Op een snikhitte dag is de temperatuur aangenaam bij hem thuis. „Het kan dus wel goed gaan”, zegt hij met trots. De Zeewoldenaar kwam in 1984 persoonlijk in aanraking met een slecht aangesloten ventilatiesysteem. Hij ging er zich in verdiepen en keurt bij opgeleverde woningen vaak dit soort installaties via Kopersbegeleiding Woningbouw Zeewolde. Apperloo maakt daarbij de gekste dingen mee.

„Zoals een installatie die simpelweg te weinig capaciteit levert, waardoor er te weinig frisse lucht de woning in komt”, vertelt hij. „Een zogenaamde inblaasbuis die niet is aangesloten, met een nog nadeliger effect voor de bewoners. Een te nauwe doorvoerbuis, een geheel of gedeeltelijk afgestopte buis, een aan- en afvoerpijp naast elkaar op het dak, terwijl daar acht meter

tussen moet zitten. Zo kan ik nog wel even doorgaan. Het is vaak een geldkwestie. Het moet allemaal zo goedkoop mogelijk. Bouwers beknibben erop. Op goede, gezonde lucht in een woning moet je niet bezuinigen. Dat is te belangrijk voor de gezondheid van de bewoners.”

„Er zijn projecten waar alles keurig volgens de regels werkt, maar er gaat ook veel fout”, voegt hij eraan toe. De Amersfoortse wijk Vathorst is waarschijnlijk landelijk de bekendste wijk waar de ventilatie in de woning veel te wensen overliet, met veel gezondheidsklachten als gevolg.

Twee torenflats in Almere, Side by Side, kennen eveneens een overdaad aan klachten van bewoners. Daar is de binnentemperatuur te hoog. Verhuurder Vesteda heeft daar al het nodige aan gedaan, maar nog niet tot ieders tevredenheid. Het verloop is daarom groot. Van de 150 appartementen staan er 100 leeg. Advocaat mr. Martin de Witte verzamelt inmiddels de ervaringen van ontevreden bewoners en wil Vesteda aansprakelijk stellen voor het gebrek aan woongenot. Vesteda meent dat de klimaatbeheersing in de gebouwen naar behoren werkt.

Installateurs

Apperloo: „In die twee appartementen is er veel mis. Over het algemeen kun je zeggen dat installateurs er vaak de oorzaak van zijn dat er een ongezond woonklimaat heerst in een huis, anderzijds blijken

bewoners veelal niet tot matig geïnteresseerd in hun wtw-installatie. Ze weten niet wat er mogelijk is met de unit, maken de filters niet schoon (wat wel nodig is) en profiteren daardoor niet optimaal van de mogelijkheden. Soms is het ook, door een gebrekkige communicatie, niet verteld wat een wtw-installatie doet.”

Ondernemersorganisatie voor de installatiebranche, UNETO-VNI, laat bij monde van Fred Vos, verantwoordelijke klimaattechnologie, weten bekend te zijn met de vele klachten. Hij laat in het midden of dat aan de ondeskundigheid van 'zijn' installateurs ligt. „We hebben jaren geleden hierover al de noodklok geluid. We zien dat er te veel ondeskundigheid bestaat binnen het bouwproces. Bovendien wordt iets fundamenteels als ventilatie vaak als sluitpost beschouwd.”

Hoe nu dit te voorkomen in

de toekomst? „De praktijk leert”, aldus Vos, „dat er vaak geen kwaliteitseisen gesteld worden aan het ontwerp en toepassen van dergelijke installaties. Er is ook via overheidswege geen verplichte kwaliteitscontrole bij oplevering. Daar moet het nodige aan veranderen. Verder moeten er goede afspraken worden gemaakt over de plek en de ruimte voor de apparatuur en leidingen, alsmede geluidseisen worden vastgesteld.”